

Haninge 2014-02-17

TRV 2013/29212

Naturskyddsföreningen i Haninge har beretts möjlighet att yttra sig över en remiss från Trafikverket angående åtgärdsvalstudie tvärförbindelse Södertörn.

Inledningsvis vill föreningen anföra att vi är för ett samhälle som utvecklas på ett miljöriktigt och hållbart sätt. Samhällsutveckling inklusive infrastrukturutveckling får dock inte ske till vilket pris som helst utan stor hänsyn måste tas till natur och miljö. Utveckling och förändring måste ske i samklang med naturens och människors villkor.

Naturskyddsföreningen i Haninge vill bevara och utveckla Södertörn på ett positivt och miljövänligt sätt. Människor som bor i denna region har valt att bosätta sig och verka här för att bl.a. natur- och miljövärdena är höga, vilket enligt vår mening ökar livskvalitén.

Tidigare har människor i området reagerat då stora infrastrukturanläggningar m.m. har planerats. T.ex. flygplatser på Södertörn (Haninge, Grödinge), skogar som avverkats (Hemfosa m.fl.), stora trafikleder (E4 SYD, Väg 73), travbana (Haninge). Några av ovanstående projekt har inte kommit till stånd då man inte kunnat presentera hållbara miljöriktiga alternativ.

Utvecklingen för Södertörn har trots detta utvecklats i positiv riktning då hänsyn tas till naturens förutsättningar och enskilda människors synpunkter. Sammantaget har detta i stor utsträckning hindrat en negativ påverkan på natur och miljö. En hållbar tillväxt för Södertörn är ett nyckelord för framtiden liksom en miljöanpassad infrastruktur som är anpassad efter människors behov.

På Södertörn finns inte endast odlingsbar jordbruksmark utan också värdefull natur i form av skyddsvärda skogar, ängs- och hagmark samt betydelsefulla sjöar, vattendrag, våtmarker och kustområden. Många av dessa områden är skyddade som bl.a. Nationalparken i Tyresta, flera naturreservat samt Natura 2000 klassade områden. Vi kan alltså konstatera att det inom utredningsområdet finns särskilt värdefull natur att bevara för framtiden. Stor och avgörande hänsyn måste tas till dessa naturområden i all utbyggnad av infrastrukturen som kan tänkas komma att beröra dessa.

Vidare innefattar Södertörn också delar av Stockholms viktiga Gröna Kilar, vilka betyder mycket inte bara för oss människor utan även för djur och växter. Rörligheten för både människor, djur och växter mellan och inom kilarna får inte hindras ytterligare då denna redan är mycket begränsad. När bilvägar och järnvägar dras fram genom eller vid sidan av dessa områden måste därför stor hänsyn tas till både miljö och naturvårdsaspekterna. Hänsyn måste också tas till det buller som uppstår och den klimatpåverkan i form av utökade koldioxidutsläpp som ökad en biltrafik ger upphov till.

De 16 nationella miljömål som fastställts av regeringen måste vara uppfyllda. Som nämns i remissen finns några som är av speciellt stort värde i denna utredning. Naturskyddsföreningen i Haninge vill i detta sammanhang peka på följande:

1. Ett rikt odlingslandskap - Södertörn är i detta avseende unikt, ett rikt odlingslandskap så nära storstaden. Öppna landskap för djur och människor.
2. Begränsad klimatpåverkan - Godstrafiken på bilvägarna måste begränsas för att minska koldioxidutsläppen. Järnväglösningar bör prioriteras.
3. Levande skogar - Skyddsvärda skogar finns inom hela Södertörn såsom Hemfosaskogarna i Haninge. Utbyggandet av infrastrukturen får inte inkräkta på skogen och dess mångfald.
4. God bebyggd miljö - Skydd mot bl.a. buller och trafik behöver ha en central del i all

- infrastrukturplanering och frisk luft måste prioriteras.
5. Ett rikt växt- och djurliv - Södertörn har orörda naturområden som måste bevaras och skyddas- nu och i framtiden.
 6. Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Hav i balans samt Levande kust och skärgård - Vattenekosystemen är mycket värdefulla för allt levande och får inte förstöras vid ingrepp i naturen såsom anläggandet av en ny bilväg.

Sammanfattningsvis tycks åtgärdsvalstudien uppmärksamma och föreslå sådana åtgärder som i det stora hela stämmer överens med Naturskyddsföreningen i Haninges värderingar. Det är dock viktigt att poängtera att föreningen framförallt ser till naturintressena och allmänintressena inklusive kommande generationers intressen och att vi därför är tveksamma till den bakomliggande anledningen till rapportens tillblivelse d.v.s. till att det skulle finnas ett behov av att regionen måste tillväxa såsom målen uppställs i RUFS. Ett avgränsat geografiskt område kan inte bibehålla sina ekologiska eller hälsofrämjande funktioner med en ständigt växande befolkning. Det finns ett tak för hur många människor som kan bo inom ett avgränsat område för att det ska vara hållbart på sikt. Naturskyddsföreningen i Haninge är därför skeptisk till att infrastrukturen verkligen behöver byggas ut i den omfattning som föreslås i rapporten eftersom det förslaget baserar sig på antagandet att det är önskvärt att regionen ska tillväxa med så och så många procent. Det verkar snarare rimligt att anta att regionen redan nu börjar nå taket för en hållbar befolkningsmängd. Det hade kanske därför varit mer önskvärt att Trafikverket ägnade sig åt utredningar och infrastrukturplaneringar som hjälpte till att främja en Levande landsbygd i resten av Sverige, vilket skulle bidra till att det blir en utflyttning från städerna, och då framförallt Stockholm, istället för tvärtom. Detta går dock bortom Trafikverkets uppdrag, vilket föreningen givetvis inser.

Naturskyddsföreningen i Haninges styrelse
genom ordförande, Ulf Zetterstedt